

Svampebekæmpelse i vinterrapsen fra den tidlige blomstring

- hold samtidig et vågent øje med skulpesnudebiller i hele blomstringsfasen

Målet med svampebekæmpelse i blomstringsfasen er at forebygge angreb af knoldebægersvamp, gråskimmel og skulpesvamp og dermed sikre optimalt udbytte i både hkg og olie. I nogle marker/sorter/lokaliteter er der samtidig behov for at søge effekt mod lys bladplet. Mange vinterrapsmarker er ensartede i fremvæksten, men der er også flere marker med en uens fremspring i efteråret og i nogle tilfælde nedfrysning af topskuddet, og især i disse marker kan der forventes en lang blomstringsperiode som følge af mange sent udviklede sideskud. Hele planten skal passes godt på igennem hele blomstringsperioden, hvorfor vi anbefaler to svampesprøjtninger i blomstringsperioden. En første behandling skal foretages i stadiet 63-65 (senest når hovedskuddet er halvt i blomstring (og inden de første gule kronblade ved nedfald sætter sig fast med fugt i bladfæsterne på løvbladene)), hvilket er aktuelt nu i de tidligste marker/sorter/lokaliteter. I tabel 1 ses vores anbefalede hovedløsninger til svampebekæmpelse i vinterraps. I hele blomstringsperioden skal der holdes meget øje med de blygrå skulpesnudebiller. De skal bekæmpes med det samme, der kan findes én pr. plante, og de kan efter behov bekæmpes samtidig med en svampebekæmpelse. En bekæmpelse af skulpesnudebiller i blomstringsfasen vil i givet fald samtidig have en effekt på eventuelle forekomster af bladribbesnudebilleer, som har kunnet være på vingerne fra især de lune påskedage.

Svampebekæmpelse i blomstringsfasen

I gennemsnit af 129 landsforsøg udført i perioden 2005-2021 med svampebekæmpelse i st. 65 (hovedskuddet halvt i blomstring) har der været et bruttomerudbytte på 2,7 hkg/ha, som naturligvis er noget højere i de mange år/marker, hvor der er smitte og angreb af knoldebægersvamp. Ved rapspriser på mere end 300 kr./hkg vil der samtidig ofte være betaling for en opfølgende sprøjtning cirka 14 dage efter – især i sædskifter med meget raps, en lang og fugtig blomstringsperiode og/eller mange gode – men senere udviklede – sideskud. Uanset én eller to behandlinger i blomstringsperioden skal dosis i behandlingen i stadiet 63-65 ligge på i alt min. 70% normaldosering (ca. 0,7 ltr./ha).

De stærkeste bredspektrede midler på markedet mod knoldebægersvamp er SDHI-midlerne Pictor Active og Propulse, mens Amistar, Propulse og Pictor Active er stærkeste valg mod skulpesvamp. Mod gråskimmel er de aktuelle midler sidestillede. Ved at blande stærke midler med forskellige indhold af aktivstoffer opnås en meget bred og effektiv bekæmpelse af svampe, som samtidig er resistensforebyggende. I marker/sorter, hvor der tidligere har været/er angreb af lys bladplet, bør Pictor Active foretrækkes i den første behandling i blomstringsperioden i stadiet 63-65.

Billedet til venstre viser raps i stadiet 63, mens billedet til højre viser raps i stadiet 65, hvor der senest bør iværksættes en svampebehandling.

Tabel 1. Anbefalede løsninger mod svampe i rapsens blomstringsfase ved hhv. splitbehandling eller enkeltbehandling.

Strategi og tidspunkt	Middel	Dosis pr. ha	Bemærkning
Splitbehandling i blomstringsperioden: Første behandling i st. 63-65: Knoldbægersvamp, lys bladplet, gråskimmel og skulpesvamp Opfølgende behandling senest i st. 69 (14 dage efter første behandling): Skulpesvamp, knoldbægersvamp og gråskimmel	Første behandling: Pictor Active + Spredeklæbemiddel	0,6 ltr. + 0,25 ltr.	Er der ikke lys bladplet, kan alternativt 0,7 l/ha Propulse SE 250 anvendes.
	Opfølgende behandling: Propulse SE 250	0,5 ltr.	Maks. én gang pr. sæson for Propulse. Maks. to gange pr. sæson for Amistar, Prosaro og Pictor Active.
	eller Pictor Active + Spredeklæbemiddel	0,4-0,5 ltr. + 0,25 ltr.	Er der anvendt Propulse i den første behandling, kan der følges op med 0,4-0,5 l/ha Pictor Active + 0,25 l/ha Spredeklæbemiddel – alternativt 0,25 l/ha Prosaro + 0,25 l/ha Amistar. Obs. dog på triazolregler ved Prosaro.
	eller Amistar + Propulse SE 250	0,25 ltr. + 0,25 ltr.	
Enkeltbehandling i st. 65: Knoldbægersvamp, gråskimmel og skulpesvamp	Pictor Active + Spredeklæbemiddel	0,6 ltr. + 0,25 ltr.	En enkelt behandling i blomstringsperioden anbefales kun hvis meget tørt vejr i hele perioden og/eller ved få sideskud/ensartet og kortvarig blomstring.
	eller Propulse SE 250	0,7 ltr.	

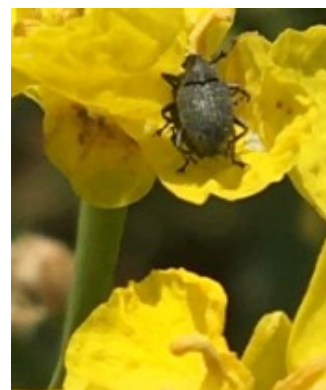
Sprøjteteknik og vandmængde

Ved svampesprøjtning er det vigtigt at få en god dækning af hele planten - også på de nederste blade og stængler, hvilket med konventionel sprøjteteknik opnås ved langsom kørsel og høj vandmængde. Mest vand benyttes ved sprøjtning på tørre planter. Landsforsøg i 2022 viste en markant stærkere effekt mod storknoldet knoldbægersvamp ved anvendelse af 400 l/ha vand i stedet for 200 l/ha vand.

Pas på skulpesnudebillerne fra begyndende blomstring

De blygrå skulpesnudebiller skal bekæmpes i hele blomstringsperioden ved mere end 1-2 skulpesnudebille pr. plante. Tjek markerne for skulpesnudebiller ved forsigtigt at ryste blomsterhovederne ned i håndfladen/en hvid bakke. Hver larve æder 3-5 frø og angreb får skulperne til at nødmodne og blive angrebet af sekundære svampe. Skulpesnudebillerne skader også ved at skabe indfaldsveje for skulpegalmyg, der dog også ved egen hjælp kan lægge æg i skulper under ca. 2 cm.

Anvend 0,2 kg/ha Lamdex (udenfor biernes flyvetid). Der kan maks. forventes en virkningstid på 5-6 dage. Lamdex må anvendes 3 gange pr. sæson. Bliver der udfordringer med maks. antal gange med Lamdex, kan 0,2 ltr./ha Mavrik være et supplerende valg mod skulpesnudebiller og –galmyg.

Billedet viser skulpesnudebiller i blomstrende vinterraps